

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

2021 йил – Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2021 йил 16 декабрь, № 268 (8048)

Пайшанба

Сайтимиға Утиш учун QR-кодни
телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ДАВЛАТ ТАШРИФИ БИЛАН КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИГА БОРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Иннинг таклифига биноан 16 — 18 декабрь кунлари давлат ташрифи билан Жанубий Кореяда бўлади.

Ташриф дастурига мувофиқ, Сеул шаҳрида бўлиб ўтадиган олий даражадаги учрашув ва музокараларда Ўзбекистон — Корея дўстлик ва алоҳида стратегик шериклик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, кўп қиррали ҳамкорликни кенгайтириш йўллари кўриб чиқилади.

Энг аввало, “ашил иқтисодиёт”, рақамлаштириш, инновациялар ва юқори технологиялар, таълим, соғлиқни сақлаш ва бошқа устувор йўналишларда амалий ҳамкорлик

бўйича дастур ва лойиҳаларни илгари суришга алоҳида эътибор қаратилади.

Шунингдек, Президентимиз Корея Республикаси Миллий Ассамблеяси раҳбарияти, ушбу мамлакатнинг энг йирик компания ва банк-молия институтлари вакиллари билан учрашади.

Ташриф якунида икки томонлама салмоқли ҳужжатлар тўплами имзоланиши кўзда тутилган.

Ў.А.

Ўзбекистон — Жанубий Корея:

ЎЗАРО ИШОНЧ ВА МАНФААТДОРЛИК — АЛОҲИДА СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИКНИНГ АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАРИ

Ўзбекистон Президентининг Корея Республикасига давлат ташрифи Тошкент ва Сеулда икки мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг муҳим воқеаси сифатида қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ва Жанубий Корея миллий манфаатларига, иқтисодий тараққиётга, жаҳондаги нуфузининг юксалишига хизмат қилаётган алоҳида стратегик шериклик даражасига кўтарилган алоқалар, аввало, Президентлар Шавкат Мирзиёев ва Мун Чжэ Ин ўртасидаги дўстлик ва мустаҳкам ишонч негизда тараққий этмоқда.

Бу, ўз навбатида, икки мамлакат раҳбарлари ўзаро муносабатларини янада юқори босқичга кўтариш учун янги имкониятлардан фойдаланиш, Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги ҳамкорлик салоҳиятини барча соҳада тўла юзга чиқариш борасида мунтазам фикр алмашиб келаётганида ҳам яққол намоён бўлмоқда.

3

Ўзбекистон Республикасининг
КОНСТИТУЦИЯВИЙ
ҚОНУНИ

Фавқулодда ҳолат тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2021 йил 24 июлда қабул қилинган
Сенат томонидан 2021 йил 19 ноябрда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Конституциявий Қонуннинг мақсади

Ушбу Конституциявий Қонуннинг мақсади Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ёки айрим жойларига фавқулодда ҳолатни жорий этиш шартлари ва тартибидан белгиланган иборат.

2-модда. Фавқулодда ҳолат тўғрисидаги қонунчилик

Фавқулодда ҳолат тўғрисидаги қонунчилик ушбу Конституциявий Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг фавқулодда ҳолат тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Конституциявий Қонунда қуйдаги асосий тушунчалар қўлланилади:

қомандантик соати – суқанинг махсус берилган рухсатномаларсиз ва шахсни тасдиқловчи ҳужжатларсиз кўчаларда ҳамда бошқа жамоат жойларида ёҳуд турар жойдан ташқарида бўлишга таъқиқ белгиланган вақт;

фавқулодда ҳолат – Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг, чет эл фуқароларининг ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига, шунингдек юридик шахсларнинг ҳуқуқларига нисбатан ушбу Конституциявий Қонунда назарда тутилган айрим чекловлар белгиланган йўл қўядиган ҳамда уларнинг зиммасига қўшимча мажбуриятлар юқлайдиган, Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ёки айрим жойларида вақтинча жорий қилинадиган давлат бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда ташкилий-ҳуқуқий ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, бошқа ташкилотлар, уларнинг мансабдор шахслари фаолиятининг алоҳида ҳуқуқий режими;

(Давоми 2, 3-бетларда).

ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ

тараққиёт «драйвер»ига айлантирилади

Сўнгги йилларда мамлакатимизда аҳолига хизматлар кўрсатиш соҳасини ривожлантириш бўйича муайян ишлар амалга оширилди. Мазкур тармоқнинг юртимиз иқтисодиётидаги улушини кўпайтириш, жойларда хизматлар соҳасидаги мавжуд имкониятларни тўлиқ ишга солиш, хизматлар турларини кенгайтириш ҳамда сифатини ошириш бўйича ўз ечимини қутаётган муаммоли масалалар босқичма-босқич ҳал қилинаётир.

Ушбу йўналишларда тадбиркорлик субъектларини янада қўллаб-қувватлаш, уларнинг гоҳ ҳамда ташаббусларини рағбатлантириш механизми ҳам йўлга қўйилдики, бу ўз самарасини беряпти. Албатта, замон шиддатига мос равишда қадам ташлаб ишлаш даври келган. Акс ҳолда тараққиётдан ортда қолиш ҳеч гап эмас.

Қуни кеча давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев раислигида хизматлар соҳасини ривожлантириш бўйича амалга оши-

рилаётган ишлар натижадорлиги ҳамда келгусидаги устувор вазифалар муҳокамаси юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Йиғилишда соҳа ривожига оид қабул қилинган қарорлар ижроси, умуман, бу борада эришилган ютуқлар билан бирга, жойларда аҳолига хизмат кўрсатиш даражаси пастлигича қолаётгани кўрсатиб ўтилди. Шу билан бирга, хизматлар соҳасини кенг ривожлантириш, фойдаланилмаётган имкониятларни

ишга солиш масалалари муҳокама қилинди.

Давлатимиз раҳбари бу борада ҳар бир ҳудудга алоҳида ёндашув зарурлигини таъкидлаб, аниқ мисоллар келтирди. Туман ва шаҳарларнинг аҳоли сони, географик жойлашуви, иқтисодий салоҳиятидан келиб чиқиб, аниқ йўналишлар белгиланди.

Видеоселектор йиғилишида кўтарилган муҳим масалалар бўйича мутасаддилар ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК СОҲАСИНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ, ТАРМОҚДА КЛАСТЕР ВА КООПЕРАЦИЯ ТИЗИМИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ Тўғрисида

Мева-сабзавотчилик соҳасида маҳсулот ишлаб чиқариш, қайта ишлаш, сақлаш, хизмат кўрсатиш ва сотиш (экспорт қилиш) жараёнларини ўзаро интеграция қилиш, кластерлар (кооперация) фаолиятини ривожлантириш, озик-овқат хавфсизлигини таъминлаш ва экспорт ҳажмини ошириш мақсадида:

1. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра **2022 йил 1 январдан бошлаб** Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда — Жамғарма) маблағлари ҳисобидан тижорат банклари орқали қуйидагиларга:

а) фермер, деҳқон хўжаликлари ва бошқа маҳсулот етиштирувчиларга — мева, узум, сабзавот, қортошқа, полиз экинлари, қўқатлар ва доривор ўсимликлар, дуккакли ва мойли экинларни етиштириш учун ҳосил қийматининг **50 фоизига**ча йиллик **14 фоиз** (шундан **2 фоизи**

банк маржаси) ставкада **6 ойлик** имтиёзли давр билан **12 ой** муддатга кредитлар ажратилади;

б) мева-сабзавотларни қайта ишловчи, сақловчи ва экспорт қилувчиларга — етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилишга талаб этиладиган айланма маблағларни тўлдириш учун йиллик **14 фоиз** (шундан **2 фоизи** банк маржаси) ставкада **12 ойлик** “револьвер” кредит ажратилади. Бунда ушбу кредит ҳисобидан кластер ва кооперацияларнинг тижорат банкларида олинган бошқа кредитларини сўндиришга йўл қўйилмайди.

2. Мазкур қарорнинг 1-бандида кўзда тутилган тадбирларни молиялаштириш учун Молия вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси республика бюджетидан Жамғармага **2 триллион** сўм бюджет сусудаси ажратилади.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирма иккинчи ялпи мажлиси биринчи иш куни тўғрисида АХБОРОТ

15 декабрь куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирма иккинчи ялпи мажлиси ўз ишини бошлади.

Видеоконференцалоқа тарзида ўтказилган мажлисда ҳукумат аъзолари ва идоралар раҳбарлари, Сенат ҳузуридаги Ёшлар парламенти аъзолари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Ялпи мажлисни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Танзила Норбоева олиб борди.

Ялпи мажлис “O‘zbekiston” ва “O‘zReport” телеканаллари, Олий Мажлис Сенати расмий веб-сайти ва ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида жонли эфирда узатилди.

Дастлаб сенаторлар томонидан Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2021 йил 9 ойдаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботи эштилди.

Бюджет ижросини таъминлашда асосий эътибор иқтисодий барқарорликни сақлаш, ижтимоий соҳани қўллаб-қувватлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш юзасидан қабул қилинган Ўзбе-

кистон Республикаси Президентининг Фармон ва қарорларидаги вазифаларга қаратилган.

“2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида”ги Қонуннинг 9 ойдаги ижроси белгиланган параметрлар доирасида таъминланган.

Ўз вақтида мувофиқлаштирилган фискал ва пул-кредит чоралари туфайли ҳисобот даврида республика иқтисодиёти 6,9 фоизга ўсган, ЯИМ ҳажми 519,8 триллион сўмни ташкил этган.

Иқтисодий ўсиш суръатлари саноатда 9,0 фоиз, қурилиш соҳасида 4,5 фоиз, қишлоқ хўжалиги, ўрмон хўжалиги ва балиқчилик соҳаларида 4,2 фоиз ҳамда хизмат кўрсатиш соҳасида 7,6 фоиз бўлган. Иқтисодиётда ўсиш суръатларини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар натижасида инфляция даражаси йил бошидан 5,9 фоизни ташкил этган.

5

Ўзбекистон Республикасининг конституциявий қонуни

Фавқулодда ҳолат тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

- 22-модда. Фавқулодда ҳолат режимини таъминловчи кучлар ва воситалар фаолиятини мувофиқлаштириш**

Фавқулодда ҳолат режимини таъминловчи кучлар ва воситаларнинг ҳаракатларини мувофиқлаштириш учун ҳудуд комендатураси таркибида ҳудуд коменданти томонидан тегишли давлат бошқаруви органларининг (улар таркибий бўлиnmаларининг) ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг вакиллари орасидан тезкор штаб тузилади. Тезкор штабга ҳудуд коменданти раҳбарлик қилади.

- 23-модда. Фавқулодда ҳолат режимини сақлаб туриш учун қўшимча кучлар ва воситаларни жалб этиш**

Алоҳида ҳолларда, ушбу Конституциявий Қонуннинг 21-моддасида кўрсатилган кучлар ва воситаларга қўшимча равишда, фавқулодда ҳолат режимини сақлаб туриш учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонига асосан Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг кучлари ва воситалари жалб этилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги қуйидаги вазифаларни бажариш учун жалб этилади:

фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудга кириш ва ундан чиқишининг алоҳида режимини сақлаб туриш;

аҳолининг ҳаёт фаолиятини ва транспортнинг ҳаракатланишини таъминловчи объектларни ҳамда одамларнинг ҳаёти ва соғлиги, шунингдек атроф-муҳит учун юқори хавф туғдирадиган объектларни муҳофаза қилиш;

қурол, жанговар ва махсус техника қўлланилган ҳолда зўравонлик ҳаракатлари билан бирга ўз берадиган тўқнашувларда иштирок этаётган қарама-қарши курашгаётган тарафларни ажратиш;

қонунга ҳилоф қуролли тузилмалар фаолиятига чек қўйишда иштирок этиш;

Фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш давлат тизимининг кучлари таркибида фавқулодда вазиятларнинг оқибатларини бартараф этишда, шунингдек одамларнинг ҳаётини сақлаб қолишда иштирок этиш.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ушбу модда иккинчи қисмининг иккинчи – бешинчи ҳатбошлиарида кўрсатилган вазифаларни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Миллий гвардияси ва Давлат хавфсизлик хизмати билан биргаликда, ушбу модда иккинчи қисмининг олтинчи ҳатбошисида назарда тутилган ҳолларда эса Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги билан биргаликда бажаради.

- 6-боб. Фавқулодда ҳолат шароитларида жисмоний ва юридик шахслар, шунингдек мансабдор шахслар ҳуқуқларининг кафолатлари**

- 24-модда. Фавқулодда ҳолатнинг амал қилиш даврида жисмоний ва юридик шахслар мулкий ва ижтимоий ҳуқуқларининг кафолатлари**

Ушбу Конституциявий Қонун 14-моддасининг бешинчи ҳатбошисига мувофиқ авария-қутқарув ва бошқа кечиктириб бўлмайдиган ишларни амалга ошириш ҳамда таъминлаш учун жалб этилган шахслар меҳнатига меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка мувофиқ ҳақ тўлаш кафолатланади, бундан ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно.

Банд бўлмаган аҳоли орасидан авария-қутқарув ва бошқа кечиктириб бўлмайдиган ишларни амалга ошириш ҳамда таъминлаш учун жалб этилган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва миқдорлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Фавқулодда ҳолатни жорий этиш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар натижасида ёки бундай ҳолатларни йўқ қилиш ёки уларнинг оқибатларини бартараф этиш бўйича чоралар қўлланилиши муносабати билан жабрланган шахсларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган шартлар асосида ва тартибда турар жойлар берилади, етказилган моддий зарарнинг ўрни қопланади, ишга жойлашишда кўмак берилади ва зарур ёрдам кўрсатилади.

Ушбу Конституциявий Қонун 14-моддасининг тўртинчи ва бешинчи ҳатбошлиарида назарда тутилган фавқулодда чоралар ва вақтинчалик чекловлар оқибатида зарар кўрган шахсларга

ушбу зарарнинг ўрни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда қопланади.

- 25-модда. Фавқулодда ҳолатни таъминлашда (сақлаб туришда) иштирок этган шахсларга бериладиган қўшимча кафолатлар ва компенсациялар**

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг, Миллий гвардиясининг, Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг, Давлат хавфсизлик хизматининг ҳамда Мудофаа вазирлигининг ҳарбий хизматчиларига, шунингдек фавқулодда ҳолат режимини таъминлашда (сақлаб туришда) иштирок этган бошқа шахсларга нисбатан қонунчиликда назарда тутилган қўшимча кафолатлар ва компенсациялар татбиқ этилади.

Ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахсларни ҳисобга олиш тартиби, шунингдек мазкур шахсларга нисбатан қўшимча кафолатлар ва компенсациялар қўллаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

- 26-модда. Фавқулодда ҳолат шароитларида фавқулодда чоралар ва вақтинчалик чекловларни қўллаш чегаралари**

Фавқулодда ҳолат шароитларида қўлланиладиган ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар ҳуқуқ ва эркинликларининг, шунингдек юридик шахслар ҳуқуқларининг алоҳида чекловлари белгиланишига сабаб бўладиган ҳамда уларнинг зиммасига қўшимча мажбуриятлар юклатадиган фавқулодда чоралар ва вақтинчалик чекловлар қонунга мувофиқ вужудга келган фавқулодда ҳолат талаб этадиган чегаралар доирасида амалга оширилиши керак.

Фавқулодда ҳолат шароитларида қўлланиладиган фавқулодда чоралар ва вақтинчалик чекловлар Ўзбекистон Республикасининг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги халқро шартномаларига зид бўлмаслиги керак. Фавқулодда ҳолатнинг жорий этилиши инсон ва фуқаронинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 24, 25, 26-моддаларида, 27-моддасининг биринчи қисмида, 30, 31 ва 44-моддаларида назарда тутилган ҳуқуқ ва эркинликларини чеклаш учун асос бўла олмайди.

Ушбу Конституциявий Қонунда назарда тутилган фавқулодда чоралар ва вақтинчалик чекловлар қатъийдир, улар кенгайтириб талқин этилмайди ва бошқа чекловлар белгиланишига йўл қўйилмайди.

- 27-модда. Жисмоний куч ишлатиш, махсус воситаларни, жанговар ва махсус техникани ҳамда ўқотар қуролни қўллаш шартлари ва чегаралари**

Жисмоний куч ишлатишнинг, махсус воситаларни, жанговар ва махсус техникани ҳамда ўқотар қуролни қўллашнинг қонунларда ҳамда бошқа қонунчилик ҳужжатларида белгиланган шартлари ва чегаралари фавқулодда ҳолат шароитларида ўзгартирилмайди. Фавқулодда ҳолат режимини таъминлашга (сақлаб туришга) жалб этилган шахсларнинг ўз ваколатлари доирасидан чиқиши, шунингдек қонунга ҳилоф равишда куч ишлатиши, махсус воситаларни ва ўқотар қуролни қўллаши қонунда белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

- 28-модда. Комендантлик соати қоидаларини бузган шахсларни маъмурий йўл билан ушлаб туриш тартиби**

Комендантлик соати қоидаларини бузган шахслар комендантлик соати тугагунига қадар ушлаб турилади, ёнида шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар бўлмаган (ўз шахси ҳақидаги маълумотларни яшираётган) шахслар эса ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра қўли билан йиғирма тўрт соат муддатга ушлаб турилиши мумкин.

Ушлаб турилган шахслар, уларнинг ёнида бўлган нарсалар ва ҳужжатлар, шунингдек уларнинг транспорт воситалари қонунчиликда белгиланган тартибда кўздан кечирилиши мумкин.

Ички ишлар органи бошлиғининг маъмурий йўл билан ушлаб туриш тўғрисидаги қарори устидан юқори турувчи органга (мансабдор шахсга) ёки судга шикоят қилиниши мумкин.

Ички ишлар органи бошлиғининг комендантлик соати қоидаларини бузган шахсларни маъмурий йўл билан ушлаб

туриш тўғрисидаги қарорининг қонунийлиги ва ушлаб турилган шахсларни сақлаш тартибига риоя этилиши устидан назорат қилиш прокурор томонидан амалга оширилади.

Фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда одамлар, ҳайвонлар ва ўсимликларнинг хавфли юқумли касалликлари юзага келиши ҳамда тарқалиши хавфи туфайли чекловчи тадбирлар (карантин) жорий этилган тақдирда, фавқулодда ҳолат режимини бузган, мазкур жойда яшамайдиган ҳамда ушбу жойдан ташқарига чиқариб юборилиши лозим бўлган фуқаролар шу шахслар учун белгиланган тиббий кузатув муддати тугагунига қадар умумий асосларда ушлаб турилади.

- 29-модда. Фавқулодда ҳолатнинг амал қилишини тугатишнинг ҳуқуқий оқибатлари**

Фавқулодда ҳолат режимини таъминлаш мақсадида қабул қилинган ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг, чет эл фуқароларининг ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, шунингдек юридик шахсларнинг ҳуқуқларини вақтинча чеклаш билан боғлиқ бўлган Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ҳамда бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, ҳудуд комендантнинг буйруқлари ва фармойишларининг амал қилиши фавқулодда ҳолатнинг амал қилиши тугатилиши билан бир вақтда тугатилади.

Фавқулодда ҳолатнинг амал қилишини тугатиш фавқулодда ҳолат режимини бузиш тўғрисидаги маъмурий ишни юритишнинг тугатилишига ва маъмурий йўл билан ушлаб турилган шахсларнинг ёки мазкур ҳуқуқбузарликни содир этганлиги учун ўзига нисбатан маъмурий қамоққа олиш тарзидаги маъмурий жазо қўлланилган шахсларнинг дарҳол озод этилишига сабаб бўлади.

- 30-модда. Фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда одил судловни амалга ошириш**

Фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда одил судлов фақат суд томонидан амалга оширилади. Мазкур ҳудудда Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ва «Судлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ташкил этилган барча судлар фаолият кўрсатади.

Фавқулодда судларнинг бирор-бир шаклини ёки турини яратишга, худди шунингдек тезлаштирилган ёки фавқулодда суд ишларини юритишнинг ҳар қандай шакллари ва турларини қўллашга йўл қўйилмайди.

Фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда фаолият кўрсатаётган судлар томонидан одил судловни амалга ошириш мумкин бўлмаган тақдирда, судларда қўриб қилинадиган ишларнинг судловга тегишлилиги Ўзбекистон Республикаси Олий судининг қарорига кўра ўзгартирилиши мумкин.

- 7-боб. Якунловчи қоидалар**

- 31-модда. Фавқулодда ҳолатни жорий этиш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатларнинг сабаблари ва оқибатларини бартараф этишга доир ишларни молиялаштириш**

Фавқулодда ҳолатни жорий этиш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатларнинг сабаблари ва оқибатларини бартараф этишга доир ишларни молиялаштириш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг маблағлари ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Фавқулодда ҳолатнинг амал қилиш даврида Давлат комиссиясига ва (ёки) ҳудуд комендантига ҳақ кечириш учун зарур бўлган ва ижтимоий соҳа объектларини, уй-жой фондини тиклашга, фуқароларга етказилган зарарнинг ўрнини қоплашга, фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда жойлашган тегишли ташкилотларга компенсациялар тўлашга йўналтирилаётган маблағларни белгиланган тартибда тасарруф этиш вазифалари топширилиши мумкин.

- 32-модда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотини фавқулодда ҳолатни жорий этиш ва унинг амал қилиш даврини тугатиш тўғрисида хабардор қилиш**

Ушбу Конституциявий Қонунга мувофиқ фавқулодда ҳолат жорий этилган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик ва сиёсий

ҳуқуқлар тўғрисидаги халқро пактдан (Нью-Йорк, 1966 йил 16 декабрь) келиб чиқадиган халқро мажбуриятларига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва Сенати томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг фавқулодда ҳолат жорий этиш тўғрисидаги фармонини тасдиқлаш ҳақидаги қўшма қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан уч кунлик муддатда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош қотибини мазкур халқро шартномада назарда тутилган инсоннинг фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқларини вақтинча чеклаш ҳажми ҳамда фавқулодда ҳолатни жорий этиш шартлари тўғрисида хабардор қилади.

Фавқулодда ҳолатнинг амал қилиши узайтирилган тақдирда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош қотиби фавқулодда ҳолат жорий этилиши ҳақида қандай тартибда хабардор қилинган бўлса, худди шундай тартибда Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан хабардор қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош қотибини фавқулодда ҳолатнинг амал қилиши тугатишганилиги ва Ўзбекистон Республикаси халқро шартномалари қоидаларининг амал қилиши тўлиқ ҳажмда тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади.

- 33-модда. Чегарадош давлатларни фавқулодда ҳолат жорий этилганлиги тўғрисида хабардор қилиш**

Ўзбекистон Республикасининг айрим жойларида фавқулодда ҳолат жорий этилган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва Сенати томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг фавқулодда ҳолат жорий этиш тўғрисидаги фармонини тасдиқлаш ҳақидаги қўшма қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан 24 соат ичида чегарадош давлатларни фавқулодда ҳолатни жорий этиш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар тўғрисида хабардор қилади.

- 34-модда. Халқро инсонпарварлик ёрдами**

Фавқулодда ҳолат жорий этилган ҳудудда халқро инсонпарварлик ёрдами Ўзбекистон Республикасининг халқро шартномаларига мувофиқ ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

- 35-модда. Фавқулодда ҳолат тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик**

Фавқулодда ҳолат тўғрисидаги қонунчиликни бузганикда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

- 36-модда. Ушбу Конституциявий Қонуннинг ижросини, етказилишини, моҳияти ва аҳамияти тушунтирилишини таъминлаш**

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Адлия вазирлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар ушбу Конституциявий Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

- 37-модда. Қонунчиликни ушбу Конституциявий Қонунга мувофиқлаштириш**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси: ҳукумат қарорларини ушбу Конституциявий Қонунга мувофиқлаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Конституциявий Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта қўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

- 38-модда. Ушбу Конституциявий Қонуннинг кучга кириши**

Ушбу Конституциявий Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга қиради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти	Ш. МИРЗИЁЕВ
Тошкент шаҳри, 2021 йил 15 декабрь № ЎРҚ—737	

Ўзбекистон — Жанубий Корея:

ЎЗАРО ИШОНЧ ВА МАНФААТДОРЛИК — АЛОҲИДА СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИКНИНГ АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАРИ

120px|left|2019 йил апрель ойида эса

Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Ин давлат ташрифи билан мамлакатимизга келди. Ушбу ташриф натижасида икки мамлакат компания ва ташкилотлари ўртасидаги инвестициявий ҳамкорликни кенгайтириш, янги лойиҳаларни ишлаб чиқариш ва амалга ошириш, товарлар етказиб бериш ва хизмат кўрсатиш мақсадида умумий қиймати 12 миллиард доллардан зиёд бўлган битми ва келишувларга эришилди. Энг муҳими, Шавкат Мирзиёев ва Мун Чжэ Ин Ўзбекистон Республикаси билан Корея Республикаси ўртасида Алоҳида стратегик шериклик тўғрисидаги қўшма декларацияни имзолади.

Мамлакатларимиз БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳамда молиявий институтлар доирасида яқиндан ҳамкорлик қилиб келмоқда.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Жанубий Кореянинг глобал хавфсизлигини таъминлаш борасида катта аҳамиятга эга бўлган Корея яримороллидаги ўзаро ҳамжihatликни мустаҳкамлашга йўналтирилган тинчлик ушбуларга асосланган.

Ўз навбатида, Сеул ҳам 2018 йил БМТ Бош Ассамблеяси доирасида Ўзбекистон ташаббуси билан қабул қилинган иккита ҳужжат, яъни “Марказий Осиё минтақасида тинчлик, барқарорлик ва изчил тараққиётни таъминлаш бўйича минтақавий ва халқро ҳамкорликни мустаҳкамлаш” ҳамда “Маърифат ва диний баргикенглик” резолюцияларини ҳамда 2021 — 2023 йиллар давомида Ўзбекистоннинг БМТ Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига номзодини қўлаб-қувватлади.

Жанубий Корея Ўзбекистон ташқи савдосида юқори улушга эга бўлган давлатлардан биридир. Хусусан, 1992 йилда имзоланган савдо битимига мувофиқ мамлакатлар ўртасида энг қулай режим ўрнатилган. Йилдан-йилга ўсиб бораётган савдо-иқтисодий алоқалар мустаҳкам пой-

деворга ағалиги билан ажралиб туради.

2020 йил якуни бўйича икки томонлама савдо айланмаси 2 миллиард 140 миллион доллардан ошди. 2021 йилнинг январь — октябрь ойларида бу кўрсаткич қарийб 1,53 миллиард долларни ташкил қилди.

Томонлар инвестициявий ҳамкорлик бўйича ҳам улкан ютуқларга эришиб келмоқда. Хусусан, 1992 — 2021 йиллар мобайнида Жанубий Кореянинг Ўзбекистон иқтисодиётига жалб қилган тўғридан-тўғри инвестициялари ҳажми 7 миллиард доллардан ошди. Ушбу мамлакат сармоялари иштирокидаги корхоналар сони эса 900 дан ошиб, улардан 550 га яқини ўз фоиذ хорик капитали иштирокida шакллантирилган. Ушбу корхоналарнинг фаолияти, асосан, енгил саноат, озик-овқат, кимё, машинасозлик ва металлургия шлов бериш, уй-жой коммунал хўжалиги, соғлиқни сақлаш, савдо, туризм ва хизмат кўрсатиш соҳаларига ихтисослаштирилган.

Бугунги кунда Ўзбекистон миллий иқтисодиётига Корея миллий нефть корпорацияси (KNOC), Корея газ корпорацияси (KoGas), “Daewoo International”, “Korean Air”, “Shindong Enercom”, “Hantex”, “LG”, “HanShin Engineering&Construction”, “BOMI E&C”, “Myung Sung Placon” каби йирик компаниялар инвестиция қилганган.

Молия-техникавий кўмак соҳасида Жанубий Корея Эксимбанкнинг иқтисодий ривожланиш ва ҳамкорлик жамғармаси (EDCF) йўналишидаги алоқалар ҳам эътиборга молик. EDCF билан биргаликда 2014 — 2022 йилларда 727,5 миллион долларлик 9 та лойиҳа, 2021 — 2023 йилларда 1,1 миллиард долларлик 8 та лойиҳа таълим, соғлиқни сақлаш, фармацевтика, сув ва иссиқлик таъминоти, йўл қурилиши каби йўналишларда амалга оширилади.

Фармацевтика кластери, Кимёвий технологиялар маркази ва Тиббиёт кластери каби лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этиш режалаштирилган.

KOICA ёрдамида Ўзбекистонда қийма-

ти 130 миллион долларга тенг бўлган 32 та лойиҳа амалга оширилди ва Жанубий Кореяда Ўзбек мутахассислари учун 2 мингдан ортиқ амалиёт курслари ташкил этилди. 70 дан зиёд экспертлар ва KOISАнинг 500 дан ортиқ кўнгиллилари Ўзбекистонда таълим, ахборот-коммуникация технологиялари, спорт, соғлиқни сақлаш каби йўналишларда ўз фаолиятини амалга оширди.

KOICA билан техник ҳамкорлик доирасида 2021 йилда Ўзбекистонда малака ошириш, бизнес-инкубаторлар яратиш, тиббиёт ва тадбиркорликни ривожлантириш йўналишларида умумий қиймати 36,9 миллион долларлик 5 та янги грант лойиҳаси амалга оширилмоқда.

Бугунги кунда ҳамкорликнинг янги йўналиши сифатида Ўзбекистон Республикаси ва Жанубий Корея ўртасидаги ташқи савдо айланмасининг номутаносиблигини тенг-лаштириш ҳамда экспорт-импорт операциялари номенклатурасини диверсификация қилиш мақсадида икки давлат ўртасида Эркин савдо тўғрисида битим имзоланиши бўйича музокаралар олиб боришмоқда.

Бундан ташқари, Жанубий Корея Ўзбекистон Республикасини Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлишда қўмаклашмоқда. Икки мамлакат муносабатларида парламентлараро алоқалар ҳам муҳим ўрин тутади. Ўтган давр мобайнида парламентларимиз тажрибасини ўзаро ўрганиш, биргаликда халқаро конференциялар ўтказиш, мунтазам равишда делегациялар алмашинувини йўлга қўйиш борасида амалий ишлар қилинди.

Хусусан, 2017 йил сентябрь ойида Корея Республикаси Миллий Ассамблеясининг ўша вақтдаги Спикери Чон Сэ Гюн бошчилигидаги делегация мамлакатимизда бўлган эди. 2018 йилда Қонунчилик палатаси Спикери Нуриддинжон Исмоилов бошчилигидаги Олий Мажлис қўйи палатаи делегацияси, 2019 йил Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева расмий ташриф билан Корея Республикасида бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Қ А Р О Р И

МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК СОҲАСИНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚўЛЛАБ-қУВВАТЛАШ, тармоқда кластер ва кооперация тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Молия вазирлиги Қишлоқ ҳўжалиги вазирлигининг асосланган ҳисоб-китобларига асосан келгуси йиллар ҳосилини молиялаштириш учун талаб этиладиган маблағларнинг Жамғармага ажратиб борилишини таъминласин.

3. Белгилансинки, **2022 йил 1 мартдан** бошлаб:

а) мева-сабзавотчилик кластерлари (кооперациялар) ва фермер ҳўжаликларига — экспорт шартномаси мавжуд бўлиб, мева-сабзавот **ҳосилини хавф-хатардан сугурталаш хизматидан фойдаланганда тўланган** сугурта муфотининг **50 фоизи**, бироқ сугурта пулининг **1 фоиздан** ортқ бўлмаган қисми қўллаб берилади. Бунда, сугурта пули хавф-хатардан сугурта қилинаётган ҳосил қийматининг **70 фоизидан** кам бўлиши мумкин эмас;

б) мева-сабзавотчилик кластерларига (кооперацияларга) — хориждан малакали агроном, энтомолог, лаборатория мутахассисларини жалб қилиш харажатларининг **50 фоизи**, бироқ бир ойга **1 нафар** мутахассис учун **1 минг АҚШ доллари** эквивалентидан ошмаган қисми Қишлоқ ҳўжалиги вазирлигининг туман бўлимлари орқали компенсация қилинади. Бунда, мева-сабзавотчилик кластерларига ўзига бириктирилган махсулот етиштирувчилар учун боғ ва тоқзорларни барпо этиш, сабзавот, картошка, полиз, дуккакли ва моили экинларни етиштириш бўйича семинар-тренинглр ўтказиш тавсия этилади; **в)** мазкур бандда кўзда тутилган компенсация харажатлари Қишлоқ ҳўжалиги вазирлигининг бююртмаси асосида Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетидан молиялаштирилади.

4. Мазкур қарорнинг 1 ва 3-бандларида назарда тутилган преференция ва давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тадбирлари қишлоқ ҳўжалиги махсулотларини етиштирувчи, уларни харид қилувчи ташкилот ҳамда тижорат банки ўртасида тузилган шартномаларга эга бўлган, шунингдек, ушбу шартномаларни Ягона электрон шартномалар ахборот порталида рўйхатдан ўтказган тадбиркорлик субъектларига нисбатан татбиқ этилади.

Давлат солиқ қўмитаси (Ш.Д.Кудбиев) мазкур бандда назарда тутилган шартномаларни Ягона электрон шартномалар ахборот порталида рўйхатдан ўтказиш учун **2022 йил 1 февралга қадар** техник имкониятларни яратсин.

5. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлигининг Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда Жаҳон банкининг “Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ҳўжалигини модернизация қилиш” лойиҳаси доирасида жалб этилган **65 миллион АҚШ доллари** миқдоридаги маблағлари ҳисобидан кичик агрологистика марказларини барпо этиш тўғрисидаги тақлифига розилик берилсин.

Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда **икки ой мuddатда** ҳусусий секторни жалб қилган ҳолда кичик агрологистика марказларини барпо этиш тартибини ишлаб чиқиб, белгиланган тартибда тасдиқласин.

6. Молия вазирлиги (Т.А.Ишметов) Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги (Ш.А.Вафæев), Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги (Ж.А.Ходжаев), Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги (И.И.Норкулов), Энергетика вазирлиги (А.С.Султонов), Уй-жой коммунал хўжалиқ кўрсатиш вазирлиги

(Ш.С.Ҳидоятлов), Транспорт вазирлиги (И.Р.Махмамов), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда:

икки ой мuddатда мева-сабзавотчилик кластерлари (кооперациялар), қайта ишлаш корхоналари ва агрологистика марказлари учун зарур бўлган ташқи муҳандислик (электр энергияси, табиий газ, ичимлик ва оқова сув тармоқлари, автомобиль йўллари) тармоқларини таъмирлаш ва қуриш бўйича манзилли рўйхатни шакллантириб, белгиланган тартибда тасдиқласин;

ташқи муҳандислик тармоқларини қуриш ва мавжудларини таъмирлаш учун Осиё тараққиёт банкидан **100 миллион АҚШ доллари**гача бўлган қарз маблағларини 2022 йил якунига қадар жалб қилиш чораларини кўрсин.

7. Қўйидагилар:

Мева-сабзавотчилик кластерларини ташкил этишнинг ҳамда кластерлар томонидан 2022 йилда амалга ошириладиган инвестиция лойиҳаларининг ойлар бўйича тақсимоий протгнз кўрсаткичлари **1-илова**га мувофиқ;

2022 йилда амалга ошириладиган совитқилии сиғимлар ташкил этиш бўйича инвестиция лойиҳалари рўйхати **2-илова**га мувофиқ тасдиқлансин.

8. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Боғдорчилик ва иссиқхона ҳўжалигини ривожлантириш агентлигининг (кейинги ўринларда — Агентлик):

Агентликка сабзавот, картошка, гул, полиз экинлари, қўкатлар ва доривор ўсимлиқлар, дуккакли ва моили экинларни етиштириш, уларни сақлаш, қайта ишлаш билан шугулланувчи, шунингдек, “даладан — растагача” тамойили асосида қўшилган қиймат занжирини яратувчи мева-сабзавотчилик кластерлари (кооперациялар) фаолиятига қўмаклашиш вазифаларини юклаш;

Агентликнинг юридик шахс макомига эга бўлмаган, ходимлар умумий чекланган сони **4 — 6 нафар** штат бирлигидан иборат Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги бўлимларини ҳамда ходимлар умумий чекланган сони **2-3 нафар** штат бирлигидан иборат туманлар (Қувасой шаҳар) мева-сабзавотчиликни ривожлантириш бўйича лойиҳа офисларини (кейинги ўринларда — **лоийҳа офислари**) ташкил этиш тўғрисидаги тақлифлари маъқулансин.

Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Боғдорчилик ва иссиқхона ҳўжалигини ривожлантириш агентлигининг ходимлар умумий чекланган сони **32 штат бирлигидан** иборат тузилмаси **3-илова**га мувофиқ тасдиқлансин.

9. Агентликнинг Қорақалпоғистон Республкаси ва вилоятлар бўлимлари ҳамда лойиҳа офисларига:

иқтисодий жиҳатдан самарасиз ва кам ҳосил берадиган боғларни (узумзорларни) аниқлаш, уларнинг ўрнида интенсив боғлар (узумзорлар) барпо этиш ёки уларни қайдаладиган ерлар тоифасига ўтказиш бўйича тақлифлар тайёрлаш;

интенсив боғ ва тоқзорлар барпо этишга яроқли ер участкаларини танлаш ва очиқ танловга чиқаришга амалий жиҳатдан қўмаклашиш;

ажратилаётган кредитлар доирасида тижорат банклари билан

биргаликда мева-сабзавотчилик йўналишидаги лойиҳаларни ишлаб чиқиш;

мева, узум, сабзавот, картошка, полиз экинлари, гул, қўкатлар ва доривор ўсимлиқлар, дуккакли ва моили экинларни етиштириш, уларни сақлаш, саралаш, қайта ишлаш ва экспортини ташкил этишга қўмаклашиш вазифалари юклатилисин.

Агентликнинг Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар бўлимлари ҳамда лойиҳа офисларига қишлоқ ҳўжалиги соҳаси бўйича жисмоний ва юридик шахсларга шартнома асосида ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш ҳуқуқи берилсин.

10. Белгилансинки:

Агентлик марказий аппарати учун талаб этиладиган қўшимча штат бирикляри, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар бўлимлари ҳамда лойиҳа офисларининг штат бирикляри Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқармаларидаги мавжуд штат бириклярини қисқартириш ҳисобига ташкил этилади;

Агентлик, унинг ҳудудий бўлимлари ва лойиҳа офисларининг ходимларига тегишинча Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги марказий аппарати ва ҳудудий бўлимлари ходимлари учун белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш, моддий рағбатлантириш ва ижтимоий ҳимоя шартлари татбиқ этилади.

Агентлик директориغا Агентликнинг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан Агентлик ва унинг ҳудудий бўлимларига шартнома асосида мутахассисларни жалб этиш ҳуқуқи берилсин.

11. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги Қишлоқ ҳўжалигида билим ва инновациялар миллий маркази билан биргаликда **икки ой мuddатда** қишлоқ ҳўжалигида инновацион биомахсулотларни синовдан ўтказиш хизматлари тизимини жорий этиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига тақлиф киритсин.

12. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Молия вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Ўзбекистон фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда **уч ой мuddатда**:

мева-сабзавотчилик **туманларини қайта кўриб чиқиб**, ҳар бир ҳудуднинг табиий-иқлим шароити ва иختисослашувини ҳисобга олган ҳолда, мева-сабзавотчилик кластерлари (кооперация) фаолиятини барқарор ривожлантириш бўйича чора-тадбирларни;

ишлаб чиқарувчи — кластер — тайёрловчи корхона — қайта ишловчи ва экспортёрни узвий боғловчи тизимни жорий қилиш бўйича **чора-тадбирлар дастурини** ишлаб чиқиб, тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

13. Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги (Ж.А.Ходжаев), Агентлик (Х.М.Каримов), Алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш ҳамда виночиликни ривохлантириш агентлиги (Р.М.Бобоев) **уч ой мuddатда**:

халқаро молия институтлари, Боғдорчилик ва иссиқхона ҳўжалигини ривожлантириш жамғармаси ҳамда Виночиликни ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан Академик Маҳмуд Мирæев номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти тизимида **Республика боғбонлар мактаби** фаолиятини ривожлантирсин;

ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ ТАРАҚҚИЁТ «ДРАЙВЕР»ИГА айлантирилади

Натижани ижобий томонга ўзгартирамиз

Фарход ЭРМАНОВ,
Хоразм вилояти ҳокими:

— Видеоселектор йиғилишида, асосан, хизмат-лар соҳасини ривожлантириш, қолаверса, бугунги кунда тармоқда фаолият олиб бораётган тадбир-корлик субъектларига имтиёзлар яратиш ҳамда аҳоли жон бошига ҳар қандай ҳажмини кўпайтириш борасида топшириқлар берилди.

Бугунги кунда вилоятимизда хизмат кўрсатиш соҳасида 13 мингдан ортқ тадбиркорлик субъект-лари фаолият юритади. Кейинги ўн бир ой якуни бўйича хизматлар аҳоли жон бошига 4 миллион сўмдан тўғри келяпти. Бу республика кўрсаткичи-дан анча паст, бироқ йил ҳали якунига етмади. Шунн ҳисобга олган ҳолда ҳаракат қилсак, бу на-тижани ижобий томонга ўзгартиришимиз мумкин.

Шунингдек, маълумида давлатимиз раҳбари то-монидан вилоятимизда хизмат кўрсатиш соҳасида 2022 йилда 45 мингдан ортқ иш ўринларини яратиш, шу орқали аҳолига хизматлар ҳажминн 13 триллион сўмга етказиш борасида ҳам алоҳида топшириқлар берилди. Албатта, бунинг учун ҳамма имкониятларимиз мавжуд.

Ўз навбатида, ҳудудлардаги ҳоким ёрдамчилари фаолиятини ташкил қилиш, уларнинг белгилба берилаётган вазифаларни сўзсиз адо этишда масъулиятини ошириш ва амалий қўллаб-қувват-лаш бўйича ҳам тегишли топшириқлар берилди.

Айтиш жоизки, вилоятимиздаги 526 та маҳалла-га 1200 дан ортқ талабгорлар орасида 526 на-фар ҳоким ёрдамчиси танлаб олиниб, фаолияти йўлга қўйилган.

Фаолиятимиз давомида йиғилишда берилган ва-зифалар ижросини таъминлаб, аҳолига хизматлар кўрсатиш сифатини янада ошириш ва қўламини кенгайтириш, шу орқали фуқаролар бандлигини таъ-минлашга алоҳида уруғ берамиз.

Вилоятимизда 4 та йирик савдо мажмуаси ташкил этилади

Тўра БОБОЛОВ,
Сурхондарё вилояти ҳокими:

— Бугунги кунда Сурхондарё вилоятида йиғир-мага яқин йўналишдаги хизматлар кўрсатили-шини инобат оладиган бўлсак, бунда 16 минг 200 та хизмат кўрсатиш шохобчаси етишмайди. Агар ана шу муаммони бартараф этсак, салкам 20 минг нафар фуқарони иш билан таъминлаш имконияти яратилади.

Шу мақсадда вилоятимизда 4 та йирик савдо мажмуаси ташкил этилади. Бунда қарийб 11 минг нафар киши ишли бўлади. Бундан ташқари, 8 та туманимизда йирик кўнгилочар масканлар фаоли-яти йўлга қўйилиш ҳам яна минглаб одамларимиз бандлигида қўл келади.

Туристлар оқими аввалги йилларга қараганда кўпайган — Бойсун тумани, Сарюсиё тумани, Тер-миз шаҳрида соҳа бўйича аниқ маршрутлар ишлаб чиқиш, йўл инфратузилмасини, интернет алоқала-

рини яхшилаш бўйича ҳам видеоселектор йиғили-шда аниқ топшириқлар берилди.

Уларнинг ижроси, амалга оширилиши белгилан-ган ишларнинг барчаси аҳоли турмуш даражасини янада яхшилаш билан бирга, мамлакатимизнинг халқро майдондаги нуфузини оширишга хизмат қилади.

Муаммолар ҳам, уларнинг ечими ҳам аниқ кўрсатиб берилди

Муротжон АЗИМОВ,
Қашқадарё вилояти ҳокими
вазифасини бажарувчи:

— Видеоселектор йиғилишида Президентимиз хизматлар соҳасини ривожлантириш орқали нати-жадорликка эришишнинг аниқ механизмларини бел-гилаб берди.

Хусусан, бир ой мuddатда янгича ёндашув асо-сида ҳар бир туман ҳамда шаҳар кесимида алоҳи-да дастур ишлаб чиқиш, 163 қишлоқ туманлари аҳоли сони, зичлиги, уларнинг иختисослашуви, гео-график жойлашуви, инфратузилмаси, иктисодий са-лоҳиятидан келиб чиқиб, тоифаларга ажратиш ва-зифаси ҳам юкланди.

Президентимиз туризм соҳасини ривожлантириш бўйича амалга оширилиши лозим бўлган ишларга тўхталиб, бу борада хонадонларда меҳмон уйлари-ни йўлга қўйиш, бунинг учун ўқув марказларини ташкил қилиш зарурлигини қайд этди. Ушбу йўна-лишларга имтиёзли кредит, субсидиялар ҳамда бошқа қўшимча енгилликлар пакети жорий этила-диган бўлди. Меҳмон уйларини йўлга қўйиш ва таъмирлаш учун эса тегишли дастурлар доирасида имтиёзли кредитлар ажратилиши ҳам белгилаб қўйилди.

Шу билан бирга, давлатимиз раҳбари Қамашн ва Шаҳрисабз туманларида туризм салоҳиятини ривожлантиришнинг имконияти катта эканини таъ-кидлаб, аввало, йўл инфратузилмасини ривож-лантириш ҳамда шу орқали юз минглаб сайёҳлар-ни жалб қилиш бўйича аниқ кўрсатмалар берди.

Статистик маълумотларга эътибор берадиган бўлсак, биргина Шаҳрисабз туманининг Мираки қўрғонида ёки Оқдарё, Ҳисор, Наврўз ҳудудларига йилга 500 минг сайёё таширф бўуради. Лекин уларнинг мароқли дам олишлари учун қўлай шарт-шароитлар яратилмаган. Бу масканларда йўл ма-саласи оғирлиги, мобиль алоқа ва интернет сифа-ти пастлиги ёҳуд айрим ҳудудларда умуман ишла-маслиги, меҳмонхоналар, умумий овқатланиш шо-ҳобчалари йўналиши яхши ривожланмагани айтиб ўтилди. Мазкур масалаларни ҳал қилиш учун 60 мил-лиард сўм маблағ ажратиш ҳамда 65 километр йўлни таъмирлаш ва интернет-алоқа хизматини 3-4 баробарга яхшилаш бўйича кўрсатмалар берилди.

Қамашн туманида жаҳонда ноёб бўлган Майда-нак обсерваторияси ҳамда XIV асрга тегишли бўлган Лонгар ота масжиди бутун дунёга машҳур. Бироқ ушбу объектларга олиб борадиган 38 километрлик йўл таъмирталаб аҳволда.

Йиғилишда ушбу йўл бугунги кун талабига жа-воб бермаслиги ҳам қайд этилиб, мазкур масала-ни ҳал қилиш ва сайёҳларга қўлай шарт-шароит-лар яратиш мақсадида 40 миллиард сўм маблағ ажратилиши айтилди. Саноати ривожланган Ғузор,

Муборак, Косон туманларида савдо, умумий ов-қатланиш, логистика, меҳмонхона, техник хизмат кўрсатиш ҳамда кўнгилочар масканлар барпо этиш ишларига ҳам устувор аҳамият бериладиган бўлди.

Аниқ ва тизимли равишда белгилаб берилган вазифалардан келиб чиқиб, бир ой ичида келгуси йилда амалга ошириладиган ишлар, шунингдек, ин-вестиция лойиҳалари бўйича ўз режамизни ишлаб чиқиб, ижросига алоҳида эътибор қаратамиз. Зеро, мавжуд муаммолар очик айтилди, уларнинг ечими ҳам аниқ кўрсатиб берилди. Бу бизнинг фаолияти-мизда муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилади.

Келгусида «медицина кластери» яратилади

Фуркат ҲОШИМОВ,
Ядро тиббиёт маркази директори:

— Ҳар доимгидек давлатимиз раҳбари раислиги-да ўтказилган видеоселектор йиғилишида тиббиёт масаласига алоҳида эътибор берилди. Айтиш ке-ракки, охириги беш йилликда медицина соҳасига ҳу-сусий сектор жалб этилди, солиқ, божхона имтиёз-лари жорий қилинди ҳамда бошқа барча шарт-ша-роит яратилди.

Янги ускуналарда энг замонавий ва инновацион усуллар билан онкологик касалликларга тахшиш қўядиган Ядро тиббиёт марказимиз Урта Осиёда ягона. Марказимизда позитрон-эмиссия томогра-фия ўтказилади. Фаолиятимизни 2018 йилда 5 ки-шидан бошлаган эдик. Ҳозир эса ишчи-ҳодимла-римиз сони 53 нафарга етди. Ниманинг ҳисобига? Албатта, яратилган шароитлар, қаратилаётган эъти-бор тўғайли.

Яна бир гап. Президентимиз ташаббуси билан бизга қўшимча ер майдони ажратиб берилди. Ҳозирги кунда 12 қаватдан иборат бино қурилиш давом этмоқда. Бу ерда радиология, кардиология, эндокринология ва хирургия марказлари ташкил этилиб, “медицина кластери” яратилади. Яъни таш-хисдан тортиб, даволашгача бўлган жараённи қам-раб оламиз.

Эътиборлиси, бу бинода 4 та чизикли тезлаткич ҳамда 2 та брахитерапия ускунаси ҳам ўрнатилади. Бу ишлар тиббий туризмни ривожлантиришда ҳам қўл келади. Мазкур лойиҳамиз 2022 йилнинг учин-чи чорагида ишга туширилиши режалаштирилган. Буларнинг барчаси аҳолига сифатли тиббий хизмат кўрсатишга қаратилган.

Видеоселектор йиғилишидан кейин соҳамизга оид берилган топшириқлардан келиб чиқиб режа тузиб оляпмиз. Хусусан, хизмат кўрсатиш ишларини Тошкент шаҳридан ташқари ҳудудларро амалга оширишни мақсад қилганмиз.

Кечиктириб бўлмас вазифалар белгилаб берилди

Нормат ТУРСУНОВ,
Навоий вилояти ҳокими
вазифасини бажарувчи:

— Президентимиз туризм соҳасида Навоий ви-лоятининг имкониятлари чексизлигини таъкидлаб, айниска, Тўдақўл ҳудудида сайёҳлар учун қўлайлик яратиш мақсадида 90 гектар ер майдони ажратиш, Нурота туманида Сентоб туризм кишлоғини таш-кил этиш ҳамда сайёёхлик ҳозибадорлигини оши-

риш йўлида Кармана туманидаги Мавлоно Ориф Деҳгароний мажмуасини таъмирлаш ва туризм инфраструктурасини яратиш вазифаларини аниқ белгилаб берди.

2022 йилда бу ва бошқа туризм объектларини таъмирлаб, ободонлаштириб, тадбиркорларни жалб этиб, ҳам маҳаллий, ҳам хорижлик сайёҳлар учун барча шарт-шароитга эга сайёёхлик инфраструкту-расини яратамиз.

Шунингдек, мамлакатимиз раҳбари ҳусусий таъ-лимга эътибор қаратиб, бу борада ҳам кечиктириб бўлмас вазифаларни белгилаб берди. Бугун Навоий шаҳрида амалий ишлар олиб борилюқда. Хусусан, қарийб 600 ўринли ҳусусий мактаб барпо этилиб, унда замон талаблари асосида таълим-тарбия ишлари йўлга қўйилади.

Хизмат соҳасидаги яна бир йўналиш — тиббий хизмат сифатини ошириш. Бу борада ҳам аниқ вази-фалар белгиланди. Қолаверса, магистраль йўлларда ҳам хизмат кўрсатиш нуқталарини йўлга қўйиш, хиз-мат сифатини ошириш бўйича аниқ топшириқлар бе-рилди. Албатта, вазифаларни бажариш учун ҳар бир йўналиш бўйича молиялаштириш манбалари ҳам аниқ белгилаб берилди. Вазифамиз ушбу маблағлардан мақсадли фойдаланган ҳолда белгиланган мuddат-ларда ижросини таъминланшдан иборатдир.

Президентимиз томонидан белгиланган вази-фалар вилоятимизда аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартиришдек ўта муҳим ижти-моий муаммолар ечимида ҳам ўз самарасини бе-ради. Зеро, 2022 йилда вилоятимизда 65 мингга яқин янги иш ўринлари яратиш режалаштирилган. Шу маънода биз ушбу вазифаларни юксак масъулият билан қабул қилиб, билдирилган ишончни оқлаймиз.

Туризмни сердаромад соҳага айлантириш имкониятлари бисёр

Рустамжон ИСОҚОВ,
Наманган шаҳар ҳокимининг
биринчи ўринбосари:

— Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаси Наманган вилоятида азалдан иқтисодиётни ривожлантириш-нинг асосий омилларидан бири сифатида муҳим ўрин тутиб келади.

Илгари пойабзаллар таъмири, кийимларни кимё-вий тозалаш, электротехника жиҳозларини созлаш сингари санокли хизмат кўрсатиш турлари мавжуд бўлган бўлса, кейинги пайтларда улар қаторига сай-ёёхлик сервиси, интернет тизими, мобиль алоқа во-ситаларини созлаш шохобчалари, ҳусусий тиббиёт, йўловчи ташиш субъектлари ҳамда меҳмонхоналар-нинг катта тармоғи жadal равнақ топаётир.

Биргина Наманган шаҳрида бугунги кунда бир вақтда 1035 меҳмонни қабул қиладиган меҳмонхо-налар фаолияти йўлга қўйилгани тадбиркорлар биз-неснинг ушбу йўналишига ишонч билан сармоа тикаётганини кўрсатмоқда. Буларнинг ҳаммаси аҳолининг узюғини яқин, оғирини енгил қиладиган ушбу тизимнинг истибқоли, халқаро тажрибадан келиб чиққан ҳолда уни сердаромад соҳага айланти-риш имкониятлари бисёр эканлигини кўрсатади.

Давлатимиз раҳбари томонидан ушбу тизимни ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган иш-

халқаро молия институтлари ҳамда Боғдорчилик ва иссиқхона ҳўжалигини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институти қошида **Сабзавот, картошка, полиз, дуккакли экинлар, гул ҳамда доривор ўсимликларни интенсив усулда е**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирма иккинчи ялпи мажлиси биринчи иш куни тўғрисида АХБОРОТ

1 Хисобот даврида Давлат бюджетни даромадлари 116 триллион сўмга етиб, белгиланган прогноз 108,4 фоизга ёки 9,0 триллион сўмга ошдириб бажарилган. Даромадлар ўтган йилнинг мос давридагига нисбатан 21,6 триллион сўмга кўпайган.

Давлат бюджетининг 2021 йил 9 ойлик харажатлари давлат мақсадли жамғармаларисиз 130 триллион 265,1 миллиард сўмини ташкил этиб, аниқланган режа кўрсаткичларига нисбатан 95,8 фоиз ёки ЯИМга нисбатан 25,1 фоиз бўлган.

Хисобот даврида маҳаллий бюджетлар даромадлар қисми прогнозга нисбатан 120 фоизга бажарилган ёки 25 триллион 495 миллиард сўмини, харажатлар қисми эса режага нисбатан 104 фоизга ижро этилиб, 46 триллион 497 миллиард сўмини ташкил этган.

Маҳаллий бюджетлар мустақиллигини ошириш бўйича ҳукумат томонидан бажарилган чора-тадбирлар натижада маҳаллий бюджетлар даромад кўрсаткичи 6 триллион 385 миллиард сўмга ортгани билан ижро этилган.

Бу эса, ўз навбатида, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш ва камбағалликни қисқартириш, иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар, ижтимоий нафақалар, моддий ёрдам ва компенсация тўловларини ўз вақтида амалга ошириш имконини бериб.

Таъкидланганидек, хисобот даврида ижтимоий соҳага Давлат бюджетидан 64 триллион 38 миллиард сўм ёки умумий харажатларнинг 49,2 фоизи миқдорда маблаг ажратилган.

Сенаторлар хисобот даврида бюджет маблагларидан самарали фойдаланишни таъминлаш мақсадида ягона газна ҳисобварағининг ишончли ва барқарор ишлаши ҳамда инсон омили аралашувини қисқартириш билан боғлиқ чора-тадбирларни амалга ошириш лозимлигига эътибор қаратади.

Молия вазирлигига бюджетдан маблаг олувчи вазирлик ва идоралар билан биргаликда ажратилган маблаглардан мақсадли ҳамда самарали фойдаланиш устидан таъсирчан назорат тизимини ўрнатиш, бюджет маблағларининг натижадорлигини таъминлашга қаратилган доимий мониторинг тизимини жорий этиш мақсада мувофиқлиги кўрсатиб ўтилди.

Шу муносабат билан бюджет харажатлари устидан назоратни кучайтириш мақсадида вазирлик ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан расмий веб-сайтларда бюджет маблаглари харажатлари, бюджет очиклигини таъминлаш юзасидан тегишли маълумотларни жойлаштириш зарурлиги билдирилди.

Бундан ташқари, аҳолини ташвишга солаётган ижтимоий муаммоларни бартараф этиш масалаларига алоҳида эътибор қаратиш, жумладан, Фуқаролар ташаббуси жамғармаси маблагларини шакллантириш, улардан самарали ва мақсадли фойдаланиш бўйича маълумотларни расмий веб-сайтта, жумладан, “Очик бюджет” ахборот порталига жойлаштиришни доимий назорат қилиш лозимлиги таъкидланди.

Аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартириш ҳамда ижтимоий ҳимоянинг манзиллилигини кучайтириш зарурлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

Давлат бюджетининг 2021 йил тўққиз ойдаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш юзасидан Олий Мажлис Сенатининг тегишли қарори қабул қилинди.

Сўнгра сенаторлар томонидан “2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетни тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига ўзгаришлар киритиш ҳақида”ги қонун қўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, қонуннинг асосий мақсади 2021 йилда қабул қилинган дастурлар ва қарорлардаги устувор вазифалар ижросини таъминлаш ва уларнинг молиялаштириш манбаларини аниқлашдан иборат.

Қонун билан бюджет маблағларини тақсимловчиларга ажратиладиган маблағларнинг чекланган миқдорларига ўзгаришлар киритилмоқда.

Жумладан, давлат мақсадли жамғармалари даромадлари прогнози ҳамда харажатлари, шунингдек, республика бюджетидан биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчиларга ажратиладиган маблағларнинг чекланган миқдорлари ошirilмоқда. Шу мақсадда Фуқаролар ташаббуси жамғармасида шаклланган миқдори 1 миллиард сўмгача бўлган ҳамда келиб тушган тақвильлар сони 100 тадан ортиқ бўлган туманларга (шаҳарларга) республика бюджетидан қўшимча 117 миллиард 400 миллион сўм маблаг ажратилмоқда.

Муҳим ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш тадбирларини амалга ошириш учун Сирдарё, Жиззах ва Навоий вилоятларига қўшимча 300 миллиард сўм маблаг ажратилмоқда.

Шунингдек, Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетига ижтимоий-иқтисодий ҳолатини яхшилаш, шу жумладан, инфратузилма объектларини қуриш, мукамал таъмирлаш ва жиҳозлаш учун қўшимча 200 миллиард сўм маблаг ажратилмоқда.

Бундан ташқари, давлат ва жаҳмият эҳтиёжлари учун ер участкаларининг олиб қўйилиши муносабати билан ҳисмоний ва юридик шахсларга етакчилар зарарларини қоплаш бўйича марказлаштирилган жамғармага қўшимча 50 миллиард сўм трансфертлар йўналтирилмоқда.

Қонуннинг маъқулланиши республика бюджетидан маблаг ажратиш, маҳаллий бюджетлардан ушбу мақсадларга сарфланиши назарда тутилган маблагларни худудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга йўналтириш имконини яратди.

Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди. Шундан сўнг ялпи мажлисда “2022 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетни тўғрисида”ги қонун муҳокама этилди.

Таъкидланганидек, мазкур қонун билан 2022 йил учун асосий макросиқтисодий кўрсаткичлар ва консолидацияланган Давлат бюджетни даромадлари ва харажатларининг прогнозлари ҳамда 2023-2024 йиллар учун бюджет белгиланмоқда.

Асосий эътибор макросиқтисодий барқарорликни таъминлаш, Давлат бюджетни харажатларининг самарадорлиги ва натижадорлиги ҳамда иқтисодиётнинг рақобатбардорлигини ошириш, инвестициялар жалб этувчанлик ва ишбилармонлик фаолиятини рағбатлантиришга йўналтирилган солиқ сиёсатини таъбиқ этиш мақсадларига қаратилган.

Шунингдек, қонунни ишлаб чиқишда 2022 — 2026 йиллардаги солиқ ва бюджет сиёсатининг ижтимоий йўналтирилганлигини таъминлаш, “натижага қаратилган бюджет” тизимини жорий этишга ва бюджет жараёни иштирокчиларининг масъулиятини ошириш таъминлигига қатъий риоя қилинган.

Қонунда солиқ сиёсатида муҳим ўзгаришлар киритилган. Бунда ялпи ички маҳсулотда салмоқли улушга эга ишлаб чиқариш соҳаларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш назарда тутилган.

Жумладан, 2022 йилда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг ўсиш суръатлари 6,0 фоизни, шу жумладан, саноатда 7,0 фоизни, қурилиш соҳасида

8,1 фоизни, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида 3,3 фоизни ташкил этиши режалаштирилмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг консолидацияланган бюджетни тақчиллигининг чекланган миқдори 2022 йил учун ялпи ички маҳсулотнинг 3 фоизи миқдорда белгиланмоқда.

Бунда бюджет тақчиллигининг чекланган миқдоридан ошшишга олиб келиши мумкин бўлган қўшимча харажатлар фақатгина қўшимча даромад манбаи мавжуд бўлганда ёки бошқа харажатларни қисқартириш ҳисобига амалга оширилиши назарда тутилган. Инфляция даражасининг пасайиши тенденцияси давом этиши ва келгуси йилда у 9 фоиз атрофида бўлиши прогноз қилинмоқда.

Қонун билан биринчи даражали бюджет маблаглари тақсимловчилар Қорақалпоғистон Республикаси бюджетни, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларидан маблаг олувчи қўйи ташкилотларга ўзларига ажратилган бюджет маблагларининг чекланган миқдорларининг 10 фоизгача қисmini Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан йўналтиришга ҳақиқи эканлиги белгиланмоқда.

Ижтимоий жиҳатдан аҳамиятга молик давлат дастурларини ҳамда ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш инфратузилмасини шакллантиришга доир лойиҳаларни молиялаштиришни қўллаб-қувватлаш мақсадида чет эл манбаларидан грант асосида ажратилган маблағларнинг биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчилар учун ажратилиши белгиланган миқдорларини ушбу қонунга ўзгариш киритилмасдан қўлайлиги назарда тутилмоқда.

2022 йилда консолидацияланган бюджет даромадлари 254,6 триллион сўм ёки ялпи ички маҳсулотнинг 30,3 фоизи даражасида прогноз қилинмоқда. Давлат бюджетни даромадлари 199,5 триллион сўм ёки ялпи ички маҳсулотнинг 23,8 фоизи миқдорда белгиланмоқда.

Давлат мақсадли жамғармалари даромадлари 31,9 триллион сўм, харажатлари эса 58,7 триллион сўм миқдорда режалаштирилган.

Бундан ташқари, Давлат бюджетидан ижтимоий соҳага, хусусан, таълим соҳаси харажатларига 46,9 триллион сўм, соғлиқни сақлаш соҳаси харажатларига 22,8 триллион сўм, маданият ва спорт соҳаси харажатларига 3,4 триллион сўм ва фанни янада ривожлантириш тадбирлари учун 1,5 триллион сўм йўналтириш белгиланмоқда.

Қонун билан қўп қавратилай уй-жой фондида тузаш худудларни таъмирлаш харажатлари ва Ўзбекистон Республикаси Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги тизимига кирувчи исоқлик таъминоти ташкилотларининг исоқлик тармоқлари ва қозонхона ускуналарини капитал таъмирлаш харажатларини Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджетни, вилоятлар вилоят бюджетлари ва Тошкент шаҳрининг шаҳар бюджетидан молиялаштириш тартиби жорий қилинмоқда.

Яна бир муҳим жиҳат. Бюджетни шакллантиришда маҳаллий Кенгашлар ваколатлари янада кенгайтирилиши муносабати билан мамлакатимизнинг барча туманларида (шаҳарларида) тегишли бюджетлар тасдиқланган умумий харажатларининг 5 фоизи жамоатчилик фикри асосида шакллантирилган тадбирларни молиялаштиришга йўналтирилади.

Бундан ташқари, туманлар (шаҳарлар) бюджетлари қўшимча маблағларининг камиди 30 фоизи жамоатчилик фикри асосида шакллантирилган тадбирларни молиялаштиришга ҳам йўналтирилади.

Жумладан, қонунда Фуқаролар ташаббуси жамғармасига 1 триллион 553 миллиард сўм миқдорда маблаг ажратиш назарда тутилган.

Сенаторлар таъкидланганидек, Давлат бюджетни маблагларидан адолатли ҳамда мақсадли фойдаланиш устидан парламент ва жамоатчилик назоратини кучайтириш лозим.

Сенат аъзолари томонидан мазкур қонун маъқулланди.

Сўнгра сенаторлар “Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунни муҳокама этилди.

Таъкидланганидек, Солиқ кодексига солиқ қўйини қисқартириш ва солиқ маъмуриятчилигини такомиллаштириш бораосидати қатор янги нормалар киритилмоқда.

Хусусан, қўшилган қиймат солиғининг (ҚҚС) яхлит заңжирини таъминлаш ҳамда маҳсулот (хизматлар) таннаҳи ва фойда суммасини ҳисоблашда ҳаттоликларнинг олдини олиш мақсадида бюджет ташкилотларидан ташқари ҳисмоний тарбия ва спорт ташкилотлари томонидан кўрсатиладиган хизматлар ҳам ҚҚС объекти сифатида белгиланмоқда.

Тадбиркорлик субъектларини асосий воситалар ва асбоб-ускуналарни доимий янгилашга рағбатлантириш учун солиқ мақсадларига асосий воситаларни қайта тиклашга ҳисобланадиган амортизация ажратмалари нормалари миқдорларининг оширилиши белгиланмоқда.

Бундан ташқари, инновация ҳамда ички ва ташқи инвестициявий фаолиятини рағбатлантириш мақсадида қўшимча “инвестициявий чегирма” нормаси киритилмоқда. Шунингдек, “илимий тадқиқотларга ва (ёки) таъриб-конструкторлик ишланмаларига доир харажатлар”ни ҳисобга олиш халқаро стандартларга мувофиқлаштирилмоқда.

Фаолият шаклидан қатъи назар, солиқ тўловчиларнинг барча тоифаси учун соф фойдани солиққа тортишнинг ягона шарт-шароитларини яратиш мақсадида норезидентларнинг республика ҳудудида оладиган дивидендлари ҳамда хорижий инвесторлар киритган инвестициялардан дивиденд ва фойз қўришидаги даромадларидан солиқ тўлаши тартиби киритилмоқда.

Қонунда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 13 июлдаги “Ешларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва уларнинг ижтимоий фаолиятини янада оширишга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони талабларидан

келиб чиқиб, ёш оила томонидан олинган ипотека кредитлари ва улар бўйича ҳисобланган фойзаларни эр-хотин ёки улардан бирининг ёши белгиланган ёшдан ошгунига қадар ҳар бир солиқ даври давомида тегишли миқдорда қоплашга йўналтирилган иш ҳақи ва бошқа даромадлари ҳисмоний шахслардан олинадиган даромад солигидан озод қилиш назарда тутилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 9 августдаги “Етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг янги тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар учун белгиланган имтиёз қўшимча равишда уларга давлат томонидан ажратиладиган уй-жойлар бўйича улар 23 ёшга тулгунча қадар амал қилиши белгиланиб, мол-мулк солиғидан озод этилмоқда.

Бюджетта солиқ тушумларининг тулқиллигини таъминлаш, маҳаллий бюджетлар даромад базасини ошириш, шунингдек, солиқ маъмуриятчилигини соддалаштириш мақсадида биноларга мол-мулк солиғини ҳисоблаш учун минимал қиймат белгилаш назарда тутилмоқда.

Шунингдек, солиқ маъмуриятчилигини самарадорлигини ошириш, товар ва маҳсулот кузатишнинг тулқ тизимини яратиш ва солиқ тўлашдан буйин товлаш ҳолатларининг олдини олиш мақсадида ҳисоббарқа-фактура ёки назорат-касса машинаси чеклариди ҳўжалик йоритувчи субъект амалга оширадиган фаолият тури ва хусусияти ёки харид қилинган товарлар (хизматлар) номенклатурасига мос келмайдиган идентификация кодларини акс эттириш ҳолатлари бўйича жарима белгиланмоқда.

Қонун билан мулк солиғи, ер солиғи ставкалари ва имтиёзлари бўйича ўзгаришлар, фойдала қазилмани қазиб олиш (ажратиб олиш) ҳажми ер қазирдан фойдаланганлик учун солиқ, фойдала қазилмаларнинг айрим турларига нисбатан солиқ базасини аниқлашнинг ўзига ҳо хусусиятлари, фойдала қазилмаларни қазиб олишда маҳсус рента солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш бўйича қўшимчалар киритилмоқда.

Ушбу қонун ҳам маъқулланди. Шундан сўнг “Бюджет жараёни такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун ҳам муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, ушбу қонун билан Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодекси, “Ҳисоб палатаси тўғрисида”ги ва “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари га ўзгариш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси бюджетни, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларини ташқи аудитдан ўтказиш ва баҳолаш тизими жорий этилиб, қонунда Қорақалпоғистон Республикаси бюджетни, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларини шакллантириш ва уларни ижро этиш тўғрисидаги йиллик ҳисоботларни Ҳисоб палатаси томонидан ҳар йили ташқи аудитдан ўтказиш ҳамда баҳолаш тизими жорий этилмоқда.

Бюджет кодексида Ҳисоб палатасининг ваколатлари ҳам кенгайтирилиб, у Давлат бюджетни тўғрисидаги қонун лойиҳаси ва ўрта муддатли давр учун фискал стратегия бўйича Вазирлар Маҳкамасига, Қорақалпоғистон Республикаси бюджетни, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларининг лойиҳалари бўйича эса тегишлинча Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари га хулоса тақдим этиши белгиланмоқда.

Шунингдек, қонун билан вазирлик ва идораларнинг бюджетдан ташқари жамғармалари консолидацияланган бюджет таркибига киритилиши белгиланмоқда.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикасининг консолидацияланган бюджетни маблаглари ҳисобидан шакллантириладиган, аммо унинг таркибига кирмайдиган жамғармаларни ташкил этишга йўл қўйилмаслиги белгиланмоқда.

Қонуннинг маъқулланиши бюджет жараёнининг очиклиги, тулқиллиги ва халқаро стандартларга мослигини таъминлашга қўмақлашда ҳамда бюджет жараёни устидан жамоатчилик назоратни кучайтиришга ижобий таъсир кўрсатади.

Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди. Ялпи мажлисда Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича белгиланган чора-тадбирлар ижро этилишининг бориши ҳам кўриб чиқилди.

Кайд этилганидек, сўнгги йилларда Оролбўйи минтақасида инвестициялар жалб этувчанлигини ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш, янги иш ўринларини яратиш, аҳоли бандлигини таъминлаш, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий вазиятни яхшилаш, Орол денгизининг экологик ҳалокати оқибатларини юмшатиш бораосиди мисли қўрилмаган ислохотлар амалга оширилмоқда.

Сенаторлар Президентимиз томонидан охириги бир йил мобайнида мазкур ҳудуд бўйича 5 та Фармон ва қарор қабул қилинганини, ушбу ҳужжатларда Қорақалпоғистонда ижтимоий-иқтисодий тармоқларни тўбдан ислох қилиш, хорижий ва маҳаллий инвесторларни кенг жалб қилиш назарда тутилганини алоҳида эътироф этди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 11 ноябрдаги “2020 — 2023 йилларда Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4889-сонли қарорига мувофиқ 1 минг 359 та лойиҳа доирасида 12 триллион 259,1 миллиард сўмлик кенг қўламли ишлар амалга оширилиши ва 17 минг 259 та янги иш ўрни яратилиши белгиланган.

Сенат томонидан қатъий парламент назорати ўрнатилиши натижасида, шунингдек, жойларда олиб борилган сазъ-ҳаракатлар, юзага келган муаммоларга жойида ечим топиш бораосиди қўрилган чора-тадбирлар тўғрисида қиймати 8 триллион 846,2 миллиард сўмлик 1 минг 65 та (78 фоиз) лойиҳа ишга туширилган ҳамда 8 минг 372 та янги иш ўрни ташкил этилган.

Шунингдек, 46 та лойиҳа муддатидан олдин ишга туширилиб, 239 та янги иш ўрни яратилган. Бундан ташқари, йўл, муҳандислик-коммуникация инфраструктураси объектларини қуриш, таъмирлаш ва реконструкция қилиш бўйича 201,3 миллиард сўмлик маблаг ўзлаштирилган ҳамда 79 та ижтимоий соҳа объектида 233,3 миллиард сўмлик ишлар бажарилган.

Ижтимоий-иқтисодий шароити оғир тоифага киритилган 45 та маҳалла ва овулда хизмат кўрсатиш соҳасида янги 74 та тадбиркорлик субъекти ташкил қилинган, барча маҳалла фуқаролар йиғинларида қурилиш-таъмирлаш ишлари олиб борилган.

Сенаторлар амалга оширилаётган ишлар натижасида аҳоли турмуш даражаси ошаётгани, янги иш ўринлари яратилаётгани, аҳоли даромадлари кўпайётгани билан бирга айрим муаммолари масалалар мавжудлигини ҳам қайд этилди.

Хусусан, 2020 — 2023 йилларда Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурига киритилган 124 та лойиҳа ишга тушириш муддатини ўзайтириш зарурати вуқудга келган.

Қораўзак туманида қиймати 3 миллиард сўм ва Қўнғирот туманида қиймати 5,5 миллиард сўм бўлган автомобилларга сиклган газ қўйиш шохобчаларини ташкил этиш лойиҳаларига Энергетика вазирлиги томонидан рўхсатнома тақдим қилиш муддати кечиктирилмоқда.

Қораўзак туманида вермикулит қазиб олишни кенгайтириш ва уни қўқур қайта ишлаш бўйича умумий қиймати 8,9 миллиард сўмга тенг 3 та лойиҳа юзасидан Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасидан лицензия олиш учун ҳужжатлар тулқ расмийлаштирилмаган.

Худудда амалга оширилаётган 555,5 миллион долларга тенг бўлган 5 та лойиҳа бўйича ишлар охирига етказилмаган, 280,3 миллион доллар ҳажмидаги 13 та лойиҳа бўйича ишларни жадаллаштириш лозим.

Шу билан бирга, “Жанубий Қорақалпоғистонда сув ресурсларини бошқаришни яхшилаш” лойиҳаси бўйича жорий йилда режалаштирилган 56,2 миллион долларга тенг кредит маблағларининг атиги 21,32 миллион доллари ўзлаштирилган.

“Ўзбекистоннинг Фарбий қисмида ичимлик суви таъминоти тизимларини ривожлантириш” лойиҳаси бўйича Нукус, Беруний, Мўйноқ, Қўнғирот, Қораўзак ва Амударё туманларидаги сув иншоотларини қуриш ҳамда реконструкция қилиш учун жорий йилда ўзлаштирилиши режалаштирилган 21,9 миллион долларга тенг маблагнинг 1,7 миллион доллари ўзлаштирилган, холос.

Муҳокамалар якунида Сенатнинг мавжуд муаммоларни зудлик билан ҳал этиш, чора-тадбирлар ижроси устидан парламент назоратини кучайтириш бораосиди тутилган тегишли қарори қабул қилинди.

Сўнгра сенаторлар томонидан “Инсон аъзолари ва тўқималарининг трансплантацияси тўғрисида”ги қонун муҳокама этилди.

Таъкидланганидек, узок йиллар давомида трансплантация йўналиши бўйича қонунчилик асослари яратилмагани трансплантологиянинг клиник фан сифатида тўхтаб қолиши ва аҳоли шахсларга чалинган қўп сонли беморларнинг ҳаётини сақлаб қолиш имконияти йўқотилишига олиб келди.

Ушбу вазият баъзи беморларни бу турдаги амалиётларни қийматлигига қарамай, чет эл тиббиёт муассасаларида ўтказишга мажбурламоқда. Улар чет элларда давоиланишга турли машаққатлар, қатта миқдордаги молиявий харажатлар, хорижга сарфари давомида чет тилларида сўзлашиш билан боғлиқ қийинчиликларга дуч келимоқда.

Маълумки, инсоннинг жуфт бўлмаган аъзоларини (юрак, жигар, ошқозоноти бези ва бошқа аъзолар) фақат мурдадан олиш имконияти мавжуд. Трансплантация муваффақиятли ўтши учун трансплант, яъни олиниши мўлжалланган органини ўлим констатацияси амалга оширилган захоти трансплантнинг кўйинчилик нормал фаолият қилишига тўқсунлиқ қилувчи ҳолатлар юзага келишидан олдин мурдадан олиш лозим бўлади.

Мазкур камчиликларни бартараф этиш, фуқароларимизга малакали тиббий ёрдам кўрсатиш қўламини кенгайтириш ва ўта оғир беморларнинг тўлақонли ҳаётга қайтишига имкон яратиш мақсадида ушбу қонун ишлаб чиқилди. Уни ишлаб чиқишда Германия, Польша, Россия, Беларусь, Украина, Молдова ва АҚШ каби давлатларнинг трансплантацияга таалуқли қонунчилиги ўрганилди.

Қонун трансплантацияни амалга ошириш мақсад ва шартлари, трансплантация объектлари, донорлар доираси (тирик ва ўлганлар), донор ва реципиентнинг ҳуқуқлари, тирик ва ўлган донорлардан аъзо ва тўқималарини олиш шартларини белгилаб беради.

Қонуннинг қабул қилиниши соҳанинг норматив-ҳуқуқий базасини такомиллаштириш, аҳолининг ҳуқуқий ва ижтимоий-иқтисодий ҳимоясига қаратилган давлат сиёсатининг амалдаги қонунчилик асосларини тўлдиришга имкон яратади. Бундан ташқари, касалланиш ва аъзолардаги қайтариб бўлмайдиган жараёнлар тўғрисидаги ўлимга олиб келувчи ҳолатларни қисқартиришга хизмат қилади.

Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шунингдек, сенаторлар ялпи мажлисда “Ешлар билан ишлаш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим

қонун ҳужжатларига қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунни ҳам муҳокама қилдилар.

МАМЛАКАТИМИЗ РАВНАҚИДА МУҲИМ ЎРИН ТУТАДИГАН ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР КЎРИБ ЧИҚИЛМОҚДА

Кеча ўз ишини бошлаган Олий Мажлис Сенатининг йигирма иккинчи ялли мажлисида мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётида муҳим ўрин тутадиган бир қатор қонунлар ва бошқа долзарб

Фикр

ЁШЛАР ИШЛАРИ АГЕНТЛИГИНИНГ ФАОЛИЯТ ДОИРАСИ КЕНГАЙМОҚДА

Бахтиёр САЙФУЛЛАЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси:

— Юртимизда барча соҳада олиб борилаётган ислохотлар жараёнида эртаимиз эгалари бўлган ёш авлодини соғлом ва етук инсонлар этиб тарбиялаш, қобилият ва истеъдодини рўёбга чиқариш, Ватанга муҳаббат ва садоқат, миллий ва умулбаشارий қадриятлар руҳида камол топтиришга доимий эътибор қаратиб келинмоқда.

Ялли мажлисида сенаторлар томонидан маъқулланган “Ёшлар билан ишлаш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшим-

чалар киритиш тўғрисида”ги қонун ушбу йўналишдаги ислохотларнинг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлашга қаратилгани билан алоҳида аҳамиятга эга.

Хўш, ушбу қонун билан қан-

дай янгиликлар қилинмоқда?

Аввало, қатор қонунларга тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиб, Ёшлар ишлари агентлигига янги ваколатлар берилаётганини айтиш зарур. Масалан, эндиликда ушбу тузилма ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилиши устидан назорат олиб бориши, ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарликлар профилактикасини амалга оширишда қатнашиши, соҳага оид қонунбузарликлар юзасидан тегишли давлат органлари ва ташкилотлари раҳбарларига қўриб чиқиши мажбурий бўлган тақдирномалар киритиши мумкин бўлади. Қолаверса, соҳага бевосита ёки билвосита алоқадор бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари мазкур агентлик билан мажбурий тартибда келишилади.

Яна қатор янгиликлар борки, буларнинг барчаси, пировардида ёшларга оид давлат сиёсатининг изчиллик билан рўёбга чиқарилишига замин яратди.

ИСЛОҲОТЛАР ДАВОМИЙЛИГИ ЙЎЛИДА ҚЎШИМЧА 2,2 ТРЛН. СЎМ АЖРАТИЛАДИ

Эркин ГАДЮЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар масалалари қўмитаси раиси:

— Олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар ва мувофиқлаштирилган солиқ-бюджет сиёсати юритилиши, инсон капиталини ривожлантириш, иш ўринларини яратиш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий инфратузилмасини ривожлантиришга бюджетдан маблағлар ажратиб борилиши мамлакатимизда юқори иқтисодий ўсиш суръатларини таъминлаш имконини бераётгани бугун ҳеч кимга сир эмас.

Аммо тезкор давр барча соҳадаги ислохотларни изчил давом эттиришни ва бунинг учун ушбу тадбирларни молиялаштиришга қўшимча 2,2 трлн. сўм ажратилиши назарда тутилмоқда.

Шу муносабат билан Маммурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 245 ва 245^б-моддаларига ўзгартишлар киритиш ҳақида”ги қонун шу каби қарорларга асосланган бўлиб, уларнинг қўриб чиқиши мажбурий тартибда келишилади.

Аммо тезкор давр барча соҳадаги ислохотларни изчил давом эттиришни ва бунинг учун ушбу тадбирларни молиялаштиришга қўшимча 2,2 трлн. сўм ажратилиши назарда тутилмоқда.

Шу муносабат билан Маммурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 245 ва 245^б-моддаларига ўзгартишлар киритиш ҳақида”ги қонун шу каби қарорларга асосланган бўлиб, уларнинг қўриб чиқиши мажбурий тартибда келишилади.

Зокир ХУДОЙШУКУРОВ
(«Халқ сўзи») ёзиб олди.

БИЗНЕС-ОМБУДСМАН ВАКОЛАТЛАРИ ОШИРИЛАЁТИР

Санобар СУЯРОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

— Маълумки, кейинги йилларда иқтисодийёт барқарор ривожланишини таъминлаш, хусусий секторни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, унинг ялли ички маҳсулотдаги улашини ошириш борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасидаги саъй-ҳаракатларнинг ўзи ҳар қанча таҳсинга сазовор.

Аммо баъзи жойларда давлат органла-

ри тизимидаги раҳбарлар ҳамда мутасаддилар томонидан тадбиркорларнинг мулкка доир ҳуқуқларини бузиш ҳолатлари ҳамон кузатилмоқда. Шулардан келиб чиқиб, Президентимизнинг ўтган йилги Мурожаатномасида Бизнес-омбудсманга тадбиркор ҳуқуқларини бузган давлат идораси мансабдорларига нисбатан маммурий жавобгарликка тортиш ваколатини

бериш таклифи илгари сурилган эди.

Сенаторлар томонидан муҳокама қилинган “Ўзбекистон Республикаси Маммурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 245 ва 245^б-моддаларига ўзгартишлар киритиш ҳақида”ги қонун шу каби

ҳолатларнинг олдини олишга қаратилган.

Унга мувофиқ, Президент ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакилга, яъни Бизнес-омбудсманга маммурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни қўриб чиқиш ваколати берилмоқда.

Шу муносабат билан Маммурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 245 ва 245^б-моддаларига ўзгартишлар киритиш ҳақида”ги қонун шу каби қарорларга асосланган бўлиб, уларнинг қўриб чиқиши мажбурий тартибда келишилади.

ОРОЛБЎЙИ МИНТАҚАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН САЪЙ-ҲАРАКАТЛАРИМИЗГА ЎЗГАЧА СУРЪАТ БАҒИШЛАЙДИ

Борий АЛИХОНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг Оролбўйи минтақасини ривожлантириш масалалари қўмитаси раиси:

— Хабарингиз бор, сўнгги йилларда Оролбўйи минтақасида инвестиция жозибадорлигини ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш, иш ўринлари яратиш, аҳоли бандлигини таъминлаш, экологик ва ижтимоий-иқтисодий вазиятни, ҳудуддаги ҳалокат оқибатларини юмшатиш бўйича салмоқли ишлар қилинди. Олдимизда турган вазифалар эса янада улкан.

Ялли мажлисида қўрилган Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича белгиланган чора-тадбирлар ижросининг бориши тўғрисидаги масала муҳокамаида ҳам шуларга кенг ўрув берилди.

Кайд этилганидек, Президентимизнинг 2020 йил 11 ноябрдаги “2020 — 2023 йилларда Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ 1 минг

359 та инвестициявий лойиҳа доирасида 12 трлн. 259,1 млрд. сўмлик кенг қўламли ишлар бажарилиши ва 17 минг 259 та янги иш ўрни яратилиши кўзда тутилган бўлиб, ҳозиргача ушбу лойиҳаларнинг 1 минг 65 таси ишга туширилган ва 8 минг 400 га яқин иш ўринлари очилган. Эътиборлиси, 46 та лойиҳа муддатидан олдин ишга туширилди.

Шу билан бирга, 2021 йилнинг ўтган даврида 201,3 млрд. сўмлик йўл, муҳандислик-коммуникация инфратузилма объектларини қуриш, таъмирлаш ва реконструкция қилиш юмшлари бажарилган. Аммо шу каби ютуқлар билан бирга, муайян камчиликлар борлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Хусусан, 2020 — 2023 йилларда Қорақалпоғистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурига киритилган 124 та лойиҳани ишга тушириш муддатини узайтириш зару-

рати мавжуд. Қораўзақ ва Кўнгрот туманларида автомобилларга сикланган газ қўйиш шохобчаларини ташкил этиш лойиҳаларига эса Энергетика вазирлиги томонидан рухсатнома тақдим қилиш муддати кечикмоқда. Яна бир қатор муаммолар мавжуд.

Ана шу вазиятдан келиб чиқиб, ялли мажлисида Вазирлар Маҳкамасига, жумладан, мутасадди вазирилик, қўмита ва идораларга бир қатор топшириқ ва вазифалар юқлаши назарда тутилган қарор қабул қилинди. Бу, албатта, Оролбўйи минтақасини ривожлантиришга қаратилган саъй-ҳаракатларга янги суръат бағишлайди.

ИНСОНПАРВАРЛИК ЮКИ ТЕРМИЗДАН МОЗОРИ-ШАРИФГА ЙЎЛ ОЛДИ

— Биз Ўзбекистон ҳукумати ва Термиздаги ҳамкорларимиз афгон халқига жуда зарур бўлган гуманитар ёрдам кўрсатиш лойиҳасини доимий қўллаб-қувватлаётганимиз, — деди БМТнинг Қочқорлар ишлари бўйича Олий Комиссари бошқармаси катта маслаҳатчиси Франк Ремус. — Ҳозир изгирин совуқ олдидан миллионлаб афгонлар озик-овқат етишмовчилигига дуч келаётган бир пайтда уларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, кўнгилсизликларнинг олдини олиш учун шошилинч ёрдам беришимиз керак. Юки Афғонистоннинг Мозори-Шариф шаҳридаги омборимизга олиб бориб жойлаштирилди. У ердан эҳтиёжмандларга тарқатилади. Келгусида ҳам қишда фойдаланиш учун иссиқ кўрпа-тўшак ва бошқа зарур нарсалар етказиб беришни мўлжаллаяпмиз.

БМТнинг Қочқорлар ишлари бўйича Олий комиссари бошқармаси Термизга гуманитар юкларни олдиндан жойлаштириб, марказдан муҳим пункт сифатида фойдаланмоқда. — Биз яқин қўшимиз Афғонистонда тинчлик, барқарор ҳаёт ўрнатилишини истаймиз, — дейди “Афгон-Умид транс” масъулияти чекланган жамияти ҳайдовчиси Баҳодир Бўриев. — Ўзбекистон ва Афғонистонни Амударё ажратиб туради. Ўтмишда ҳам бу икки халқ яқин муносабатда бўлиб, ўзаро савдо-сотик ривожланган. Мен қарийб йигирма йилдан буён юк машинасида Афғонистонга қатнайман. Ҳозир инсонпарварлик юкини олиб кетаётганимдан мангунман.

БМТнинг Қочқорлар ишлари бўйича Олий комиссари бошқармаси ўз фаолияти доирасида Афғонистондаги фавқулодда вазиятни юмшатиш учун

мўлжалланган барча турдаги инсонпарварлик ёрдами юкларини Термиз орқали жўнатади.

Холмўмин МАМАТРАЙМОВ,
ЎЗА.

Қонун лойиҳалари — муҳокамада

ДАВЛАТ МУЛКИНИ БОШҚАРИШДА ҚАНДАЙ ЯНГИЛИКЛАР ЖОРИЙ ЭТИЛЯПТИ?

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Аграр ва сув ҳўжалиги масалалари қўмитасининг кенгайтирилган ййгилиши бўлиб ўтди.

Унда “Давлат мулкни бошқариш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси мутахассислар иштирокида муҳокама қилинди. Айтиш жоизки, мазкур ҳужжат иккинчи ўқишга тайёвланмоқда.

Қонун лойиҳасида давлат мулкига эгаллик қилиш, бошқариш соҳасида илгор хорижий тажриба ва амалиётга таянган ҳолда яхлит, тўғридан-тўғри амал қиладиган ягона нормалар назарда тутилмоқда. Шунингдек, давлат мулкига эгаллик қилишнинг аниқ мезонларини белгиллаш мақсадида лойиҳада давлат мулкига эгаллик

қилишни асослаш принциплари белгиланмоқда.

— Бугунги кунда юртимизда давлат иштирокидаги корхоналар 73 та вазирлик ва идора томонидан бошқаришмоқда. Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти (ОЗСР)нинг Давлат корхоналари учун корпоратив бошқарувнинг асосий тамойилларига асосан давлат мулкни ягона ваколатли орган томонидан бошқарилиши энг яхши тажриба ҳисобланади, — дейди Қонунчилик палатаси депутати Аъзамжон Тўлабоев. — Франция,

Финляндия, Норвегия, Хитой, Сингапур, Малайзия, Россия, Қозғонистон ва бошқа мамлакатларда давлат мулкни махсус идора ёки давлат ҳолдинги томонидан бошқарилади. Шундан келиб чиқиб, лойиҳада давлат мулкни бошқариш соҳасида ваколатли орган сифатида Давлат активларини бошқариш агентлигини белгиллаш назарда тутилмоқда.

Ййгилишда қўмита аъзолари қонун лойиҳасидаги нормаларни депутатлар берган таклифлар асосида маромига етказди. Айрим моддалар қизгин муҳокама қилиниб, такомиллаштирилди.

Кайд этилганидек, лойиҳадаги нормалар билан Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳар йили 1 августга қадар давлат иштирокидаги корхоналарнинг ўтган йилги фаолияти натижалари тўғрисидаги ййғма ҳисоботи Олий Мажлис Қонунчилик палатасига, Ўзбекистон Республикаси Президентига, Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилиш ва веб-сайтида эълон қилиши белгиланмоқда.

Қўмитада қонун лойиҳасини такомиллаштириш ишлари давом этмоқда.

ЯГОНА ДАВЛАТ СИЁСАТИ ЮРИТИЛАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси томонидан “Қўриқлаш фаолияти тўғрисида”ги қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган ишчи гуруҳи ййгилиши ўтказилди.

Кайд этилганидек, мамлакатимизда қўриқлаш фаолияти, давлат органларининг “қўриқлаш бўлиналари”, идоравий ҳарбийлаштирилган “соқчилик бўлиналари” ва идоравий “қоровуллик бўлиналари” томонидан қонунности ҳужжатлар асосида амалга оширилмоқда.

Лекин қўриқлаш фаолиятини ташкил этиш ва амалга ошириш тартибини белгилловчи амалдаги қонунчилик ҳужжатлари тизимлаштирилмаган. Қолаверса, қўриқлаш фаолиятининг асосий принциплари қонун ҳужжатларида белгиланмаган.

Шунингдек, объектни, мулкни ва шахсни қўриқлаётган ҳодимлар томонидан давлат мажбурият чораларини қўриш (куч ишлатиш, махсус воситалар ва қуролни

қўллаш тартиби), кадрларни танлаш, тайёрлаш ва ҳодимларни ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоя қилиш масалалари қонун даражасида белгиланмаган.

Мазкур қонун лойиҳасида қўриқлаш фаолиятини давлат томонидан тартибга солиш, қўриқлаш фаолияти турлари, уни амалга оширувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятларини белгиллаш ҳамда қўриқлаш фаолиятини амалга оширишнинг ягона тартибини жорий этиш каби концептуал яғлар муҳассамлаштирилган.

Депутатларнинг айтишича, қонун лойиҳасини тайёрлашда давлат қўриқлаш фаолияти, хусусий қўриқлаш фаолияти, идорадан ташқари қўриқлаш фаолияти ва бошқаларни белгилловчи Россия Федерацияси, Беларусь Республикаси, Украина ва бошқа қатор давлатларнинг қонунчилиги ўрганилган.

Ййгилишда депутатлар томонидан берилган бир қатор таклиф ва тавсиялар инобатга олинди, улар қонун лойиҳасида ўз аксини топадиган бўлди.

«РЕГУЛЯТИВ ҚУМДОН» МОЛИЯВИЙ ХИЗМАТЛАРНИНГ ЯНГИ ТУРЛАРИ ЯРАТИЛИШИГА ИМҚОН БЕРАДИМИ?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси томонидан ўтказилган давра суҳбатига янги таҳрирдаги “Нобанк кредит ташкилотлари ва микромолиялаш фаолияти тўғрисида”ги қонун лойиҳаси муҳокама қилинди.

Унда Вазирлар Маҳкамаси ҳолиялаш соҳасида истеъмоличларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфатларини ҳимоя қиладди.

Марказий банк ҳодимларининг таъкидлашича, қонун лойиҳасини ишлаб чиқишдан асосий мақсад — қонун даражасида тўғридан-тўғри ҳаракат қоидаларини белгиллаш ва нобанк кредит ташкилотлари фаолияти соҳасидаги муносабатларни бошқаришнинг ягона механизмини яратишдан иборатдир.

Тадбирда иштирок этган сиёсий

солишни яхшилаш ҳамда микромолиялаш соҳасида истеъмоличларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфатларини ҳимоя қиладди.

Марказий банк ҳодимларининг таъкидлашича, қонун лойиҳасини ишлаб чиқишдан асосий мақсад — қонун даражасида тўғридан-тўғри ҳаракат қоидаларини белгиллаш ва нобанк кредит ташкилотлари фаолияти соҳасидаги муносабатларни бошқаришнинг ягона механизмини яратишдан иборатдир.

Тадбирда билдирилган таклиф ва тавсиялар инобатга олинди, қонун лойиҳасини ҳалқ вакиллари иккинчи ўқишда қўриб чиқиш учун кейинги ялли мажлисга киритиш мақсадида мувофиқлигини таъкидлади.

ТАШҚИ МЕҲНАТ МИГРАЦИЯСИ ЖАРАЁНЛАРИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан “Ташқи меҳнат миграцияси тўғрисида”ги қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган ишчи гуруҳи ййгилиши ўтказилди.

Унда Қонунчилик палатаси депутатлари, қўмита аъзолари, экспертлар, тегишли вазирлик ва идораларнинг масъул ҳодимлари иштирок этди.

Бугунги кунда хорижда меҳнат фаолиятини олиб бораётган фуқароларнинг меҳнат қилишига оид конституциявий ҳуқуқлари, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари қонун даражасида тартибга солинган, — дейди қўйи палатанинг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси раиси Маълүд Ҳўжаева. — Хусусан, “Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги Қонунда фуқароларнинг чет элларда ишлаш ҳуқуқи, хорижда ишлаш тартиби, меҳнат мигрантларнинг кенг қамровли маълумотлар базасини шакллантириш, уларнинг кетишдан олдинги тайёрларлиги, мониторинги, моддий ва ижтимоий ҳимояси каби бандлиқнинг комплекс масалалари акс эттирилган. Энг муҳими, юртимизда меҳнат мигрантларининг ҳаёти ва соғлигини сугурталаш, уларнинг оила аъзола-

ри учун ипотека кредитларини ажратиш амалиёти жорий қилинган.

Ййгилишда мазкур қонун лойиҳасида фуқароларнинг мамлакатимиздан ташқаридаги меҳнат фаолиятини ташкил этиш, уларни уюшган ҳолда ишга жойлаштириш ҳамда чет эллик фуқароларнинг Ўзбекистон Республикасида меҳнат фаолиятини амалга ошириш мақсадида жалб қилишнинг ташкилий-ҳуқуқий механизмлари ягона ҳужжатда жамланган ҳолда тўлиқ ёритиб берилаётгани таъкидлаб ўтилди.

Тадбирда қонун лойиҳасини янада такомиллаштириш, ривожланган давлатларнинг бу борадаги мавжуд тажрибасини ўрганиш лозимлиги айтилиб, депутатлар томонидан илгари сурилган саволлар атрофида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ
(«Халқ сўзи»).

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1248. 28 151 нусхада босилди, ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни қўлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-4768

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилик кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Д. Каримов.
Мусаҳҳаб — Ш. Машраббоев.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА яқини — 21.45 Топширилди — 02.10 1 2 3 4 5 6